

FOTOREPORTAŽA KOPALIŠČE ILIRIJA

Slika 1. Na novo rekonstruirana glavna vhodna stavba. (Foto: Miran Kambič)

Lokacija: Ljubljana

Investitor: Mestna občina Ljubljana

Projektant arhitekture: LorenzAteliers, Elea iC, d. o. o.

Projektant gradbenih konstrukcij: Elea iC, d. o. o.

Izvajalec: Makro 5 gradnje, d. o. o.

V torek, 18. marca 2025, je bilo uradno odprtje športnega centra Ilirija, s čimer se je zaključil projekt, ki smo ga v podjetju Elea iC razvijali šest let. Ta sodoben športni kompleks v središču mesta ponuja vrhunske zmogljivosti tako za profesionalne športnike kot za rekreativce ter zagotavlja izjemne pogoje za vadbo in preživljanje prostega časa. Poleg tega služi kot najsodobnejše prizorišče, ki lahko gosti velika mednarodna tekmovanja.

Izgradnja športnega centra Ilirija danes predstavlja enega največjih športnih infrastrukturnih projektov v Ljubljani. Kompleks je med prvimi javnimi stavbami v Sloveniji, zasnovanimi v skladu s standardi samozadostnosti. Napajajo ga strešna sončna elektrarna in toplotne črpalke, kar mu omogoča, da skoraj vse potrebe po energiji pridobiva iz obnovljivih virov. Sončna elektrarna na strehi letno proizvede približno 763,13 megavatne ure električne energije – kar bi bilo dovolj za oskrbo 188 gospodinjstev. Ta dosežek ne poudarja le zavezanosti projekta k trajnosti, temveč ga postavlja tudi kot merilo za prihodnji razvoj okolju prijazne infrastrukture.

Športni center Ilirija je premišljeno zasnovan in sestavljen iz štirih ločenih delov:

1. Vhodni del: V tem delu je rekonstruirano pročelje zgodovinske stavbe Ilirija, ki ga dopolnjuje replika kultnega kipa Plavalka. Obsega sprejemni prostor, kavarno in muzej, posvečen inženirju Stanku Bloudku, pionirju slovenskega športa.
2. Notranji prostor: Notranji prostori vključujejo olimpijski bazen, vadbeni bazen in tribuno za gledalce s 1500 sedeži.
3. Zgradba telovadnice: V njej so štiri večnamenske športne dvorane. Stavba je z glavno stavbo povezana z mostovžem.
4. Športna cona na prostem: Razprostira se med notranjo dvorano in Narodnim domom. Vsebuje odprt bazen, manjše sončne ploščadi in dodatne rekreacijske objekte, ki zagotavljajo veliko možnosti za dejavnosti na prostem.

Slika 2. Junij 2022: Gradnja se začne z izkopom gradbene jame, pri čemer je ohranjen objekt kulturne dediščine, povezan z zgodovinskim bazenom Stanka Bloudka.
(Foto: Aleš Dolenc, Elea iC, d. o. o.)

Slika 3. Marec 2023: Postavlja se betonska konstrukcija, hkrati pa se na zgodovinski stavbi izvaja strukturna ojačitev. Gradnja Lattermanovega podhoda poteka pod delujočim železniškim prometom.
(Foto: Aleš Dolenc, Elea iC, d. o. o.)

Slika 4. September 2023: Začnejo se dela na jekleni konstrukciji. Gradnja betonske konstrukcije za podzemno garažo in Lattermanov podhod je zaključena.
(Foto: Aleš Dolenc, Elea iC, d. o. o.)

Slika 5. Marec 2024: Zaključi se jeklena strešna konstrukcija, začne se polaganje strešne kritine.
(Foto: Aleš Dolenc, Elea iC, d. o. o.)

Slika 6. Julij 2024: Streha je dokončana, vključno s strešnimi okni in sončnimi kolektorji. Zaključuje se urejanje krajine na vrhu podzemne garaže. Enotna konveksna streha, ki se razteza čez tri stavbe, ustvarja neprekinjeno povezavo med vstopno ploščadjo in ljubljanskim parkom Tivoli.
(Foto: Aleš Dolenc, Elea iC, d. o. o.)

Slika 7. Trajnostni energetski koncept: Projekt vključuje strešno sončno elektrarno, ki letno proizvede približno 763,13 MWh, in sistem toplotnih črpalk voda-voda za ogrevanje stavbe in sanitarne vode ter hlajenje prostorov.
(Foto: Aleš Dolenc, Elea iC, d. o. o.)

Slika 8. Pogled na glavno plavalno dvorano: Montaža tribun in jeklene konstrukcije kaže napredek tega pomembnega arhitekturnega in inženirskega dosežka. Skupaj se uporabi približno 1.500 ton jekla, ki se sestavi na kraju samem z uporabo vijčnih povezav. Celotna jeklena konstrukcija je vroče cinkana.
(Foto: arhiv Elea iC, d. o. o.)

Slika 9. Julij 2024: Uspešno je bil izveden preizkus zrakotesnosti, s čimer so bili doseženi visoki okoljski standardi za javno športno stavbo tako velikega obsega.
(Foto: arhiv Elea iC, d. o. o.)

Slika 10. Lattermanov podhod: Podrivanje podhoda v končni položaj pod aktivnimi železniškimi tiri. To je najširši tovrstni objekt v Sloveniji, izveden s tehnologijo podiranja. Objekt je bil na svoje mesto uspešno podrinen februarja 2023.
(Foto: Aleš Dolenc, Elea iC, d. o. o.)

Slika 11. Vključevanje javnosti: Kljub gradnji kompleks Ilirija ostaja dostopen širši javnosti. Septembra 2024 je Rok Debevec, arhitekt in vodja projekta, Elea iC, predstavil projekt na arhitekturnem festivalu Odprte hiše Slovenije.
(Foto: Arhiv Odprtih hiš Slovenije)

Slika 12. Dokončan objekt: Pogled na stekleno fasado in nov Lattermanov podhod, ki povezuje park Tivoli s centrom Ljubljane. Vsi jekleni elementi so na prehodih v notranjost objekta izvedeni z ustrezno prekinitvijo toplotnega mostu.
(Foto: Miran Kambič)

Slika 13. Pogled proti središču mesta (v ozadju Lattermanov podhod). Razdeljena streha ločuje telovadne dvorane (leva stavba) od plavalne dvorane (desna stavba). Celotna betonska fasada je izvedena iz montažnih betonskih elementov, vijakačenih na podkonstrukcijo iz jekla.
(Foto: Miran Kambič)

Slika 14. Notranjost glavne stavbe z bazenom. Zaradi estetskega videza so vsi spoji na jeklenih škatlastih profilih izvedeni znotraj profilov. Na podpornih stebrih so dodatno izdelane odprtine, ki omogočajo prezračevanje steklene fasade.
(Foto: Miran Kambič)

Slika 15. Glavna stavba, gledano iz južne strani, z zunanjim bazenom in stekleno fasado, ki omogoča pogled v glavno dvorano. Konzolni del strehe meri ca. 7 metrov.
(Foto: Miran Kambič)

Slika 16. Vadbeni bazen s pogledom na Lattermanovo pasajo. Zaradi velikih razponov je za podporo armiranobetonskega nosilca in strehe stavbe uporabljeno močno jekleno paličje. Uporabljeno je bilo tudi naknadno napenjanje nosilcev z velikimi razponi.
(Foto: Miran Kambič)

Slika 17. Olimpijski bazen s pogledom na tribuno s 1500 sedeži. Zaradi velikih razponov strehe, ki presegajo 50 metrov, so nekateri jekleni natezni elementi močno obremenjeni, tudi do 300 ton.
(Foto: Miran Kambič)

Avtorji fotoreportaže: Marko Stermecki, Zala Novak in Rok Debevec, Elea iC, d. o. o.